

vonnis

RECHTBANK 's-GRAVENHAGE

Sector civiel recht

zaaknummer / rolnummer: 348952 / KG ZA 09-1325

Vonnis in kort geding van 23 november 2009

in de zaak van

de vereniging met volledige rechtsbevoegdheid
KONINKLIJK INSTITUUT VAN INGENIEURS KIVI NIRIA,
gevestigd te 's-Gravenhage,
eiseres,
advocaat mr. O.R. van Hardenbroek, advocaat te Rotterdam,

tegen

de vereniging met volledige rechtsbevoegdheid
NLINGENIEURS,
gevestigd te 's-Gravenhage,
gedaagde,
advocaat mr. H. Maatjes, advocaat te Amsterdam.

Partijen zullen hierna Kivi Niria en NLingenieurs genoemd worden.

1. De procedure

- 1.1. Het verloop van de procedure blijkt uit:
- de dagvaarding van 7 oktober 2009 met producties 1 tot en met 13;
 - de door Kivi Niria overgelegde aanvullende producties 14 tot en met 17;
 - de door NLingenieurs overgelegde producties 1 tot en met 8;
 - de mondelinge behandeling op 9 november 2009;
 - de pleitnota van Kivi Niria
 - de pleitnota van NLingenieurs.

- 1.2. Vonnis is bepaald op heden.

2. De feiten

- 2.1. Kivi Niria is een beroepsvereniging van ingenieurs.

- 2.2. NLingenieurs is een brancheorganisatie van Nederlandse advies- en ingenieursbureaus. In haar statuten is de navolgende doelomschrijving opgenomen:

Artikel 2 (1)

De vereniging heeft ten doel:

*-het behartigen van gemeenschappelijke economische belangen van de leden;
-het op hoog niveau houden van de kwaliteit van het advieswerk van de leden;
-het bevorderen van de kwaliteitszorg, integriteit en zorg voor veiligheid;
-het bijdragen aan goede betrekkingen tussen de leden;
-het onderhouden van goede betrekkingen met opdrachtgevers, overheden,
belangenorganisaties en andere maatschappelijke groeperingen die bij het werk van de
leden zijn betrokken;
-het bijdragen aan versterking van de positie van de advies- en ingenieursbranche;
-het zijn van dé representatieve groepering van de advies- en ingenieursbranche.*

Met betrekking tot het lidmaatschap is het navolgende bepaald:

Artikel 3.

Leden kunnen slechts zijn in Nederland gevestigde natuurlijke personen, maatschappen, vennootschappen onder firma, commanditaire vennootschappen of rechtspersonen welke een bureau houden waarvan uit het statutair of reglementair omschreven doel blijkt dat het in hoofdzaak werkzaam is in de diensverlening ten behoeve van de inrichting of het beheer van de gebouwde of natuurlijke omgeving.

Voorts bepaalt artikel 19 voor zover thans van belang:

Artikel 19

Het bestuur is bevoegd aan personen verbonden aan een lid het recht te geven het predikaat 'raadgevend ingenieur ONRI' of 'adviseur ONRI' te voeren. (...) Het huishoudelijk reglement geeft nadere uitwerking aan de voorwaarden voor verlening van het predikaat en aan de procedure.

2.3. NLingenieurs was voorheen geheten Organisatie van advies- en ingenieursbureaus ONRI. Op de algemene ledenvergadering van 17 augustus 2009 is besloten de naam te wijzigen in NLingenieurs. Vervolgens zijn de statuten gewijzigd en per 1 september 2009 is de nieuwe naam ingeschreven in het handelsregister. Sinds kort treedt NLingenieurs onder de nieuwe naam naar buiten.

2.4. NLingenieurs heeft op 8 juli 2009 het woordmerk 'NLingenieur' als Beneluxmerk gedeponereerd voor onder meer de dienst expertises [ingenieursdiensten] in klasse 42. Het merk is nog niet ingeschreven. NLingenieurs heeft voorts een drietal collectieve woordbeeldmerken gedeponereerd voor soortgelijke diensten, waarin als tekstelement is opgenomen respectievelijk 'lid NLingenieur', 'aspirant-lid NLingenieur' en 'geassocieerd lid NLingenieur'. Ook deze merken zijn nog niet ingeschreven.

3. Het geschil

3.1. Kivi Niria vordert - samengevat – een verbod op het gebruik van de handelsnaam 'NLingenieur', doorhaling van die naam in het handelsregister en een gebod om de oude naam te gebruiken totdat de naam is gewijzigd in een toelaatbare naam, een en ander op straffe van een dwangsom en met veroordeling van NLingenieurs in de proceskosten conform artikel 1019h Rv.

3.2. Aan deze vorderingen heeft Kivi Niria de navolgende – zakelijk weergegeven- stellingen ten grondslag gelegd.

3.2.1. De handelsnaam ‘NLingenieur’ is misleidend en daarom in strijd met artikel 5b Hnw¹, althans onrechtmatig op grond van artikel 6:162 B.W.

3.2.2. Op grond van het gebruik van de handelsnaam zal een individuele ingenieur aannemen van doen te hebben met een beroeps- of belangenorganisatie die zich richt op ingenieurs. Dat is niet het geval. NLingenieurs richt zich op bureaus en dan nog uitsluitend op bureaus die zich bezighouden met de bebouwde of natuurlijke omgeving. Vele ingenieurs zijn op andere gebieden werkzaam en behoren dus niet tot de doelgroep.

3.2.3. Ook het grotere publiek wordt door de handelsnaam misleid. Te verwachten is bovendien dat individuele leden van NLingenieurs de collectieve merken zullen gebruiken of zich zullen presenteren als ‘raadgevend ingenieur ONRI’ of ‘adviseur ONRI’, in welk predikaat artikel 19 van de statuten voorziet. Het grotere publiek zal daardoor verwachten te maken te hebben met een natuurlijk persoon, die ingenieur is, terwijl de leden van NLingenieurs bureaus zijn die bovendien met ingenieurswerkzaamheden niets van doen hoeven te hebben. In ieder geval zijn bij die bureaus personen werkzaam, die niet gerechtigd zijn de titel ingenieur te voeren.

3.2.4. Tot slot ontstaat gevaar van verwarring met de door Kivi Niria gevoerde handelsnamen ‘Nederlandse Ingenieurs Vereniging’ en ‘Netwerk van Nederlandse Ingenieurs’.

3.3. NLingenieurs voert verweer. In het bijzonder bestrijdt zij dat sprake is van misleiding. Op de stellingen van partijen wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

4. De beoordeling

4.1. Gelet op het gestelde dreigende gevaar van door de handelsnaam veroorzaakte misleiding en verwarring heeft Kivi Niria spoedseisend belang bij de gevorderde voorzieningen.

4.2. Tussen partijen is niet in discussie dat in aanmerking moet worden genomen zowel het publiek, bestaande uit individuele ingenieurs, als het publiek waarop de ingenieur zich richt om afzet te vinden voor zijn diensten, zodat daarvan wordt uitgegaan.

4.3. De voorzieningenrechter ziet vooralsnog niet in dat de handelsnaam voor het eerstbedoelde publiek misleidend zou zijn. Uit de handelsnaam volgt geenszins noodzakelijk dat NLingenieurs de belangen van individuele ingenieurs behartigt. Evenmin wekt de naam de indruk dat dit het geval zou zijn voor alle in Nederland werkzame ingenieurs. Uit de naam is al niet af te leiden dat sprake is van een belangenvereniging, zodat niet is in te zien dat de naam suggesties wekt over de aard van de behartigde belangen.

¹ Handelsnaamwet

Bovendien is de door Kivi Niria gestelde indruk die bij dit publiek zou ontstaan veel specifiekere dan op grond van de handelsnaam gerechtvaardigd is.

4.4. Voorshands is evenmin verwarring te duchten bij het publiek waaraan ingenieursdiensten worden geleverd. Ter zitting heeft NLingenieurs onweersproken gesteld dat – ofschoon de doelgroep volgens haar statuten ruimer is – in de praktijk bij alle leden van de vereniging één of meer ingenieurs werkzaam zijn. De verwachting die volgens Kivi Niria door de handelsnaam wordt gewekt, namelijk dat de leden van NLingenieurs ingenieursdiensten kunnen leveren, kan dus worden waargemaakt. Daaraan doet niet af dat niet alle werknemers van het bureau ingenieur zijn. Voldoende is dat die diensten door of onder verantwoordelijkheid van een ingenieur worden uitgevoerd. Verder is niet te zien waarom het publiek zou menen uitsluitend met natuurlijke personen te maken te hebben. Het publiek is er uiteraard mee bekend dat vele beroepen worden uitgeoefend in een organisatie met een andere rechtsvorm.

4.5. De bezwaren van Kivi Niria tegen het hiervoor vermelde predikaat en de merken kunnen geen grondslag vormen voor het verbieden van de handelsnaam. Afgezien daarvan heeft Kivi Niria niet gesteld dat het huishoudelijk reglement van NLingenieurs en/of het bij de collectieve merken behorende reglement zou inhouden dat NLingenieurs het gebruik van het predikaat ‘raadgevend ingenieur ONRI’ of de merken zou toestaan aan personen die niet de titel van ingenieur hebben c.q. organisaties die niet in staat zijn ingenieursdiensten te leveren.

4.6. Het beroep van Kivi Niria op artikel 5 Hnw, dat zij overigens pas ter zitting heeft gedaan, stuit alleen al daarop af dat NLingenieurs bestrijdt dat Kivi Niria de gestelde handelsnamen gebruikt en dat Kivi Niria het tegendeel op geen enkele manier aannemelijk heeft gemaakt.

4.7. Het gestelde onrechtmatig handelen van NLingenieurs, voor zover dat niet bestaat uit het handelen in strijd met de artikelen 5 of 5b Hnw, is niet verder toegelicht. Ook op die grondslag zijn de vorderingen daarom niet toewijsbaar.

4.8. Kivi Niria wordt als in het ongelijk gestelde partij veroordeeld in de proceskosten. Volgens de onweersproken opgave van NLingenieurs bedragen deze €6.746,91 exclusief B.T.W.

5. De beslissing

De voorzieningenrechter:

wijst de vorderingen af;

veroordeelt Kivi Niria in de proceskosten, tot op deze beslissing begroot op €6.746,91 aan salaris van de advocaat en €262 aan griffierecht.

Dit vonnis is gewezen door mr. P.G.J. de Heij en in het openbaar uitgesproken op 23 november 2009.